

Tankar om skaldekonstens
nytta i et wäl inrättadt
land. Af en Herdinna i
No...

Nordenflycht, Hedvig Charlotta,

1700-1829 8 1 A Br.

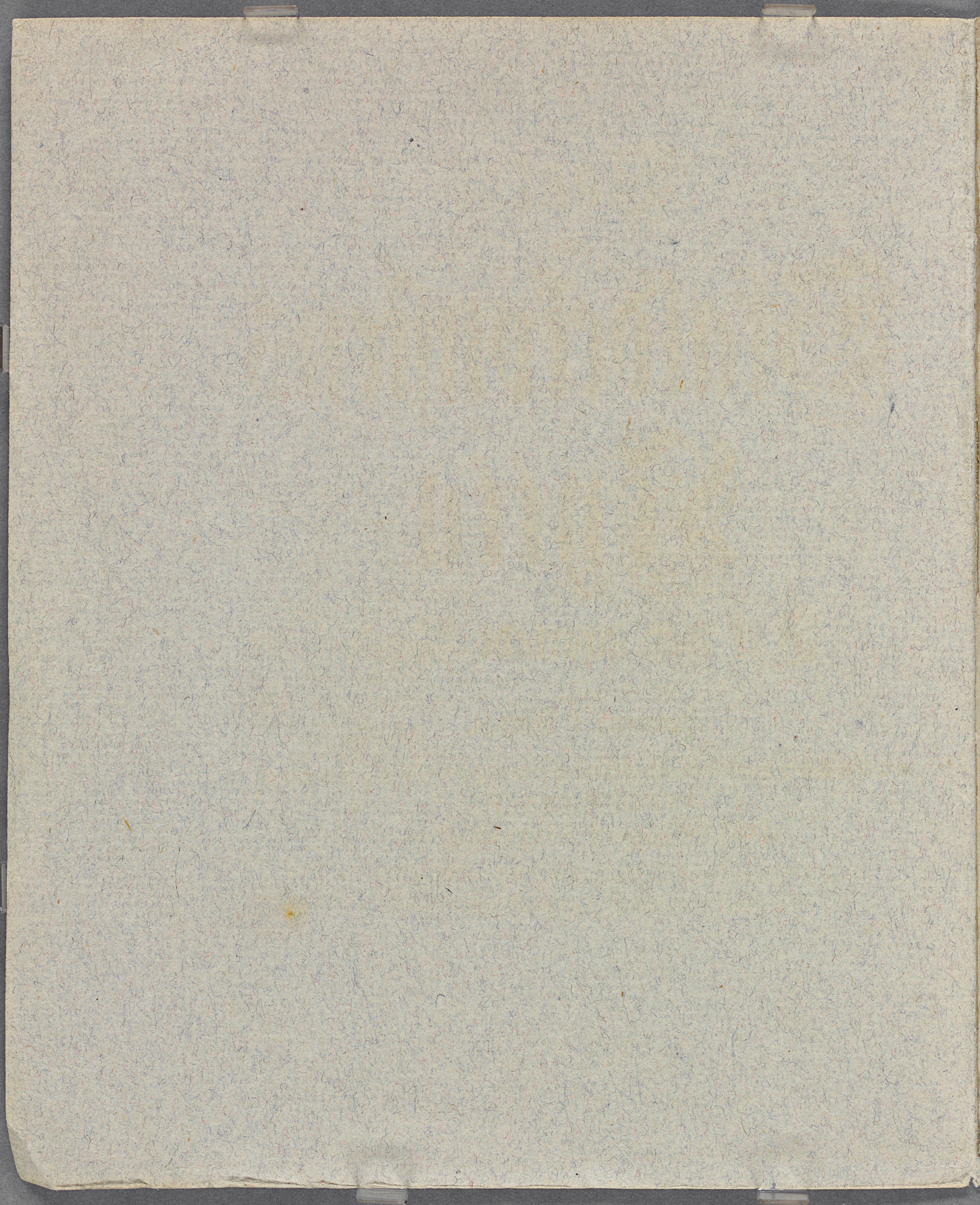
National Library
of Sweden

NORDEN FLYCHT, H. C.
Tankar om skuldkonstens myttra

Pitt Jr.
(Pv)
o

1700-1829

Stholm
1744

NORDENFLYCHT, HEDVIG CHARL.

Sv. Saml.
Vitt. Sv.
(Br.)
1700-1829

Sankar

Om

Skaldkonstens

Syfta

Et wäl inrättadt Sand.

Uf en
Herdingna i Norden.

STOCKHOLM
Trykt hos LARS SALVIUS 1744.

of H. Ch. Nordenflycht

1870

Handwritten text in a large, decorative script, possibly a name or title.

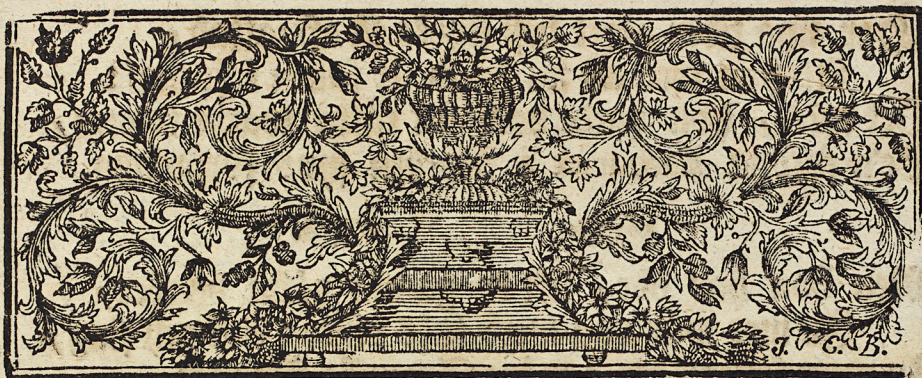
Handwritten text in a large, decorative script, possibly a name or title.

Handwritten text in a large, decorative script, possibly a name or title.

Handwritten text in a large, decorative script, possibly a name or title.

Handwritten text in a large, decorative script, possibly a name or title.

In Himlen gåfwor ger, at man
skall dem förspilla,
Mån icke alt är gjordt til wisa
åndamål?
Mån icke hwart et ting kan bru-
kas wål och illa,
Dch ingen sats så sann, som icke
ändring tål?

Naturens skatter ä förgåfwoes ej bestårde,
Dch misßbruk af en sak betar ej sakens wårde.

Fast Skalbekonsten war i forna tider skattad
För Gudars egit Språk, och Snillegåfwores pragt,
Har

Har nya tider gjort des styrka så afsmattad,
Alt hon med all sin högd är fallen i föragt:
Det tyks, hon borde dock sitt rätta värde vinna,
Se'n fordna Barbariet i Norden syns försvinna.

Men hon har öde, likt de gamla rätta dygder,
Ju mer vår nya werd tyks blifwa klok och slug,
Ju mera saknas det, i våra Swenska Bygder,
Som påfölgd wara bör på uplyst wett och hug:
Vår ärlighet tar af, allt som vår sinhet ökas,
De samma dygder fly, när med chiméres spökas.

Men rot til det förtryck, som Skaldekonsten hotar,
Är måst det felsteg, som Poeten sjelf begår:
Med nedrigt ändamål han så sin ära motar,
Alt sjelfwa konsten til sin höghet lida får:
När Skalden obetänkt sig låga ämnen wäljer,
Och Arans Lagerblad, som fram, för winsten, säljer.

Allt, hwad af nedrig drift och grofwa syften smakar,
Förloorar wärdet sitt, och tappar snart sin
glans.
Den, som på Helicon hos Song-Gudinren wakar,
Har nog belöning af hwar enda Irefrans,
Som han, til dygdens låf och prydnad sammanknyter,
Alt honom skydd och hägn af dygden aldrig tryter.
Det

Det är en ädel winst, sin hand til nytta låna:
En wärdig Skald är den, som brukar gåswnan rätt;
Hans mål är alramäst, at Efterwerden tjena
Med det, han prisar dygd på et behagligt sätt:
Han målar hannes Folk i årans höga tempel:
Där stå de i sin pragt, til annat Folks exempel.

Hwad hade werden nu af många hjälte-dater,
Som fordom skedt, om ej Poeter varit til?
Historien, Poëtien, de äro ju kamrater!
Som bägge til et gagn och syfte tjena wil:
Den ena säger blott, hur saken sammanhänger,
Den andra med sin kraft sig in i wiljan tränger.

Så är då Skaldens plikt, at sjunga Dygdens Era,
Uphöja gåswnors dyrd, til Skaparns wälbehag,
Berömma dråpligt Folk: at Hjältar Offer bära,
Ja, sätta stora werk för werden i en dag;
Man kalle denna konst onyttig, öfwerflödig;
Där en Trajanus är, blir Plinius straxt nödig.

Hur mången ädel dygd är lagd i glömskans dimma,
Som funnat tjena til et Efterwerdens blås,
Om den war rätt bekant, och fått i ryktet glimma?
Så gagnar ju en Skald til tids och lasters troß,
Han bör berömma Dygd med alrahjuffta stämna,
I högsta ordapral; men aldrig Sanning stämna.

Han

Han bör den frihet ha, at högt få dygder prisa,
Och skildra laster af i deras wärsta färg;
På det, han bägges art så lifligt må bewisa,
Alt lasten nödgas fly; men dygden bli som berg.
Det witsord bör han sig bland sina Landsmän skaffa,
Alt ingen honom kan för nedrigt smicker straffa.

Då tjenar han til gagns, och Skaldefonsten blifwer
Båd' nyttig, angenäm och nödig för et Land:
Tu mera Folket högt på Dygdens trappa klifwer,
Tu flera sysslor får hans Sannings-wähnta hand,
Alt prisa, muntra up, de wärdas låf utföra,
Hwärt enda dråpligt werk på jorden ewigt göra.

Hans syssla är då det, at ärans Folf afmåla;
Men det är klagan wärdt, han råkar stundom för
Så fina Sinnen, som sit egit låf ej tola:
Til råga på all dygd, man stora hjertan hör
Begära tystnad, när Poeten wil försöka,
Alt fylla up sin plikt, och äre-offer röra.

Du Ljus, som så i Glans bland Swenska ljusen lysar,
Alt på en stråle kan du kännas grant igen!
Förlåt, jag säger ut den wördnads elds, jag hysar:
Jag går ditt bud emot; men lyder dig dock än;
Du kan befälla mig, at ej ditt låf förklara;
Men aldrig hindra mig, at ewigt taksam wara.

Jag

Jag är så full af nit, jag måste få berömma
Et Ädelmod, som blott i Dig sin life har:
Med Nådegåfwor wil Du twinga mig, at gömma
Din äresol, som dock för werden är så klar:
Wäl an! jag tiga wil; hon kan sig dock ej dölja:
Du är dig alltid lif, hon måst Dig alltid följa.

Fäst Skalber ej få lof, Ditt wärda Läf at sjunga,
Så länge ljudet kan Din fina öron nå,
Har Ryktet längesen med Swenskt och Utländsk tunga
Beskrifwit hwad Du är, och hwad du kan förmå
Til Swerjes pris och gagn. Du är til fullo ädel,
Et skydd för sann förtjenst, et Himlens Nåde-Medel.

Som Du nu lyser nog, och ej behöfwer låna
Af andra något sken, så lyda wi din lag;
Men, Store Patriot! at Esterwerden tjena,
Det lär ej wara mot Din wilja och behag?
Kan någon lyflig Skald til fullo Dig beskrifwa,
Så kunde det modell för stora Stats-Män blifwa.

Om jag så tjenlig hand til denna sysslan hade,
Som själen min är full med undran på Din Dnygd,
För alla tider jag en prägtig målning lade,
Som skull til skugga ha den undrans wärda blygd,
Du har för egit ros: Den enda dunkla strimma
Skull göra, at din bild i dubbel skönhet glimma.

Men

Men at berömma Dig, skall bli de Skalders göra,
Som ega gåfvor, at Din gåfvor rättlig se:
Då skall den senre werd, när hon Ditt låf får höra,
Besanna hwad jag sagt, min sats det wits-ord ge,
At Skalde-konsten är et Rikes gagn och heder,
Som trycker stora Namn i oförwanskelig Leder.

